

Death on Kiddush Hashem

What, Who, and Why?

Dedicated anonymously in memory of the neshama of Prielle Rakovsky's brother, Avidan Gamliel ben Monique Sivana (Hy"d) and all the other neshamot who tragically lost their lives. May their neshamot be a מליץ יושר to all their families and Klal Yisrael

1. ויקרא כב, לא-לב | Vaikra 22, 31-32:

וּשְׁמִרְתֶּם מִצְוַתִּי וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם אֲנִי ה': וְלֹא תַחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קִדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם:

You shall faithfully observe My commandments: I am Hashem. You shall not profane My holy name, that I may be sanctified in the midst of the Israelite people—I Hashem who sanctify you.

2. מהסידור, קדושה | Kedusha from the Siddur:

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת. מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Holy, holy, holy is Hashem of Hosts, the fullness of all the earth is His glory.

3. משנה ברורה סימן קכה | Mishnah Berurah 125:

צריך לכונן ביותר בקדושה לקדש את השם ית' ובזכות זה ישרה עליו הש"י קדושה מלמעלה ויכנין לקיים הפסוק ונקדשתי בתוך בני ישראל והאר"י ז"ל היה מזהיר מאוד ע"ז.

One should strive with utmost intention and holiness to sanctify the name of the blessed G-d, and through this merit, the Holy One, blessed be He, will bestow upon him holiness from above. While doing so, one should also have the intention to fulfill the verse "And I will be sanctified among the children of Israel." The revered Arizal of blessed memory was particularly cautious in this regard.

4. צעטיל קטן להרה"ק אלימלך מליזענסק | Rabbi Elimelech Melizansky:

בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במצות עשה זו של "ונקדשתי בתוך בני ישראל". וידמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

At any time and moment when one is free from Torah study, especially when one is alone in a room or lying in bed unable to sleep, one should contemplate the positive commandment of "And I will be sanctified among the children of Israel" (Leviticus 22:32). One should imagine in their mind's as if a great fire is burning before them, reaching up to the heart of the heavens. It is for the sake of the sanctification of the blessed name that one should transcend their nature and throw themselves into the fire for the sake of sanctifying the blessed name. The Almighty combines this good thought with action, so that one is not merely idle, but rather fulfilling a positive commandment of the Torah.

5. רמב"ם הלכות יסודי התורה ה', א-ג | Rambam, Yesodei Hatorah 5, 1-3:

כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְצִיין עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כב לב) "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"...

The entire house of Israel are commanded regarding the sanctification of [God's] great name, as [Leviticus 22:32] states: "And I shall be sanctified amidst the children of Israel."

6. אמת ליעקב, פרשת אמור כ"ב | Emet Leyaakov, Emor 22:

במה שכתב "כל בית ישראל" וכו' כיון לרבות אפילו קטנים - כדכתיב [תהלים קט"ו פי"ב] יברך את בית ישראל גו' הקטנים עם הגדולים וגו'. והטעם נראה לי, מדלא כתוב "תקדישו את שמי", דאז י"ל דלא דיבר הכתוב אלא עם המקדשים, אבל מכיון דכתיב ונקדשתי, שהקב"ה כביכול הוא הנפעל, א"כ גם ע"י הקטנים אפשר שיעשה הענין הזה.

In what was written, "All the House of Israel," etc., it includes even the young ones, as written in Psalms 115:14: "May the Lord increase you, you and your children." The reason, in my view, appears to be that since it does not say, "Sanctify My name," rather "And I will be sanctified", suggesting that the Almighty is, in a sense, the passive participant, it is possible for this matter to be realized even through the young ones.

7. רמב"ם הלכות יסודי התורה ה', א-ג | Rambam, Yesodei Hatorah 5, 1-3:

פי' צד. כְּשֵׁי־עֵמֶד עוֹבֵד כּוֹכָבִים וַיֵּאֱנֹס אֶת יִשְׂרָאֵל לְעֵבֵר עַל אַחַת מִכָּל מִצְוֹת הָאֲמִוּוֹת בְּתוֹרָה אוּ יְהַרְגֵנוּ יַעֲבֵר וְאֵל יִהְרֵג שְׁנֵאֲמַר בְּמִצְוֹת (וַיִּקְרָא יח ה) "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאֲדָם וְחַי בָּהֶם". וְחַי בָּהֶם וְלֹא שְׂיָמוּת בָּהֶם. וְאִם מֵת וְלֹא עָבַר הָרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: בְּמָה דְבָרִים אֲמִוּרִים בְּשִׁאָר מִצְוֹת חוּץ מִעֲבֹדֹת כּוֹכָבִים וְגִלְיָ עֲרִיּוֹת וְשִׁפְכֵי דָמַיִם. אֲבָל שְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת אֵלוֹ אִם יֵאמַר לוֹ עֵבֵר עַל אַחַת מֵהֶן אוּ תִהְרַג. יִהְרֵג וְאֵל יַעֲבֵר... כָּל מִי שְׁנֵאֲמַר בּוֹ יִהְרֵג וְאֵל יַעֲבֵר וְנִהְרַג וְלֹא עָבַר הָרִי זֶה קֹדֵשׁ אֶת הַשֵּׁם.

How is it implied? Should a gentile arise and force a Jew to violate one of the Torah's commandments at the pain of death, he should violate the commandment rather than be killed, because [Leviticus 18:5] states concerning the mitzvot: "which a man will perform and live by them." [They were given so that] one may live by them and not die because of them. If a person dies rather than transgress, he is held accountable for his life. When does the above apply? With regard to other mitzvot, with the exception of the worship of other gods, forbidden sexual relations, and murder. However, with regard to these three sins, if one is ordered: "Transgress one of them or be killed," one should sacrifice his life rather than transgress... When anyone about whom it is said: "Sacrifice your life and do not transgress," sacrifices his life and does not transgress, he sanctifies [God's] name.

8. רמב"ם, אגרת השמדי | Rambam, Igeret Hashmad:

ואיש שיזכהו האל לעלות במעלה עליונה כזאת, כלומר שנהרג על קדושת השם, אפילו היו עונותיו כמו ירבעם בן נבט וחביריו, הוא מעולם הבא, ואפילו לא היה תלמיד חכם.

And a person whom G-d grants the merit to attain such an exalted level, namely, to be killed for the sanctification of His name, even if his sins were as great as those of Jeroboam son of Nebat and his companions, he is destined for the World to Come, even if he was not a Torah scholar.

9. שו"ע, יו"ד, שס"ד ד | Shu"e, Yo"e, 364, 4:

אם מצאו ישראל הרגו יקברוהו כמו שמצאוהו בלא תכריכין ולא יחלצו בו אפילו מנעליו:

If they found a killed Israelite, he should be buried in the same condition as they found him, without shrouds, and they do not even remove his shoes.

10. של"ה שער האותיות אות אל"ף - אמת ואמונה נז | Shla, Alef, Emet VeEmunah 57:

ונראה בעיני, מי שבא לידו קידוש השם ומקיים מצות עשה של 'ונקדשתי בתוך בני ישראל', שמפורסם לעשרה בני ישראל, אז קודם שיהרגוהו יברך בשמחה, 'ברוך אתה ה' א-לוהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לקדש שמו ברבים', כדין הרבה מצוות עשה שמברכין על קיומן, דהעושה מצוה צריך לברך לפניה...

¹ The "Iggeret HaShmad" is a letter written by Moses Maimonides to the Jewish community in Spain and Morocco facing persecution and forced conversion to Islam. In the letter, Maimonides encourages the community to remain steadfast in their faith, uphold Jewish identity, and resist coercion to abandon Judaism.

אלו הקדושים והטהורים מישראל, שמענים אותם כדי שיודו על דבר, מה שיהיה היזק לישראל, והם, סובלים העינים אשר הם קשים ממות, אף על פי שהוא בפרהסיא ונדע לרבים מישראל, **אין מקום לברכה זו**, מתרי טעמי:
 חדא, דמצות עשה ד'ונקדשתי' אינו אלא **כשהגוי רוצה להעבירו על דת מדתי התורה**, או מדתי ישראל נהוגים, והוא רוצה להעבירו על הדת, והוא בפרהסיא, על זה קאי 'ונקדשתי', אבל העינים שהם אינם להעבירו על דת, רק כדי שיודה, אף על פי שקדוש יאמר לו, והוא מבני עלייה, זה אינו בכלל 'ונקדשתי'.
 ועוד, **איך יברך, אולי חס ושלום לא יעמוד בנסיון**, אבל מכל מקום שכר האיש הזה רב ועצום, וקדוש יאמר לו, ובהיכלו כבוד. ואומר כולו.

It seems to me that when someone is about to be killed for the sanctification of G-d's name and for fulfilling the positive commandment of "And I will be sanctified among the children of Israel" (Leviticus 22:32), which applies to the ten individuals of Israel, before they are killed, **one should bless them joyfully saying, "Blessed are You, L-d our G-d, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and commanded us to sanctify His name in public."** This is similar to many other positive commandments for which we recite a blessing before performing them...

However, there are cases, such as individuals who are tortured by gentiles to admit on crimes, in which this blessing is not appropriate due to two reasons:

First, the positive commandment of "And I will be sanctified" only applies when a non-Jew **attempts to force someone to violate the religious practices** or customs of the Torah, and the person being coerced is willing to sacrifice their life to uphold the religious practices.

Second, how can one recite this blessing? **Perhaps, G-d forbid, one might not withstand the test**, and will not choose to die. However, nevertheless, the reward for such individuals is great and exalted, and G-d will declare them as holy, with all honor in His abode.

11. מכתב מאליהו, ח"ג, ע"מ 346 | Michtav MeEliyahu, 3, 346

רבים שאלו ותמהו, מה בצע במיתות הללו? אילו מתוך גזירת שמד מתו, ומסרו נפשם על קדושת שמו, הלא דבר הוא. אבל הרוצחים הללו לא לאמונה דרשו, אלא להשמיד להרג ולאבד כמאמין כמומר, ולהמית את כולם על שנולדו יהודים, וכי מה ענין יש בזה? הן גם האפשרות לקדש את שמו ית' לא ניתנה להרוגים!

Many asked and wondered, "What purpose did these deaths serve?" If they died as a result of a decree of persecution and willingly gave their lives for the sanctification of G-d's name, it would make sense. But these murderers did not seek faith; rather, they sought to destroy, kill, and annihilate them all simply because they were born Jews. **The opportunity to sanctify G-d's name was not given to those who were killed!** So why and for what purpose? My wonderment is great.

12. שפתי כהן, שם | Siftei Kohen, there

"אם מצאו ישראל הרוג יקברוהו כמו שמצאוהו בלא תכריכין ולא יחלצו בו אפילו מנעליו": בדבר הזה יש חילוק בין נפל מן הגג להרוג דאלו בהרוג בידי עובד כוכבים אע"פ שבשעה שמלאוהו כבר פסק הדם קוברים אותו כאשר הוא נמצא כדי להעלות חימה ולנקום נקם וזה אין שייך בנפל מן הגג.

"If Israel finds [the body of] someone killed, they bury him as they found him, without any burial garments, and they do not remove even his shoes from him": In this matter, there is a distinction between one who fell from the roof to his death and one who was killed. Regarding one killed by non-Jews, even though at the time when they find him the blood has already congealed, they bury him as he is found in order to kindle anger in front of Gd and to demand revenge. This does not apply to one who fell from the roof.

13. שו"ת ממעמקים, חלק ב', ד | Shut MiMaamakim, 2, 4

שאלה: ...ואז במעמד זה ניגש אלי ר' אליהו מווארשא הי"ד, אחד מהפליטים שנמלוו מווארשא לליטא בחפשו מפלט לנפשו אבל נפל מן הפח אל הפחת שהרי גם לליטא הגיעה ידם הטמאה של הנאצים שאמרה לכלות את ישראל ומכיון שהיטב הכיר את דרכם של הרשעים הללו הוא ידע שהלק גדול מהנצבים על המגרש הזה יספה ולא יזכה לראות את אור החיים עלי אדמות כי מחר למועד הזה יוצאו אלפים להורג. הוא שאל אותי מהו נוסח הברכה שעל מקדשי שמו יתברך מוטל לברך האם עליהם לברך "על קדוש השם" לפני מותם או עליהם לברך "לקדש את השם" והוא אמר לי כי הוא רוצה לדעת בעצמו איך לברך אם ח"ו יגיע לידי כך ומלבד זאת הוא רוצה לקיים מצוה אולי האחרונה בימי חייו והיא לעבור בין הפקודים למות וללמדם כדת מה לעשות אם תגיע שעתם האחרונה ולזכותם שיברכו את הברכה כפי הדין.

תשובה: ...ומכל זה הוריתי לו שלפי דעתי יש לברך כפי הנוסח של השל"ה והיינו "לקדש שמו ברבים" וכך בדעתי לברך. והקדוש הזה ר' אליהו הי"ד שנה ושילש את הנוסח הזה של הברכה ולימד גם ליהודים אחרים שתהא ברכה זו משוננת ומחודדת בפיהם כדי שידעו איר לברד לכשתגיע שעתם ח"ו למות מות קדושים.

Question: ...And then, in this situation, Rabbi Eliyahu from Warsaw, may his memory be blessed, approached me. He was one of the refugees who escaped from Warsaw to Lithuania in search of refuge for his life, but fate led him from the frying pan into the fire, as the impure hand of the Nazis also reached Lithuania, determined to annihilate the Jews. Recognizing the wicked ways of these evildoers well, he knew that the danger posed by the Germans on this ground was greater than the standing threat, and he would not merit to see the light of day on this earth. For tomorrow, at this appointed time, thousands will go out to be killed. He asked me about the formula of the blessing that, regarding the sanctification of God's name, should be recited before their death. Should they bless "Al Kiddush Hashem" (for the sanctification of the Name) or should they bless "Lekadesh et Hashem" (to sanctify the Name)? He told me that he wants to know for himself how to bless, if, God forbid, he reaches such a situation. Besides this, he wants to fulfill perhaps the last commandment in his life, which is to pass among the ranks to die and to teach them the proper way to act if their final hour arrives, and to merit that they bless the blessing according to the law.

Answer: ...From all this, I instructed him that in my opinion, one should recite the blessing according to the formula of the Shelah, which is "Lekadesh Shemo B'rabim" (to sanctify His name publicly). This is how, in my opinion, one should bless. Rabbi Eliyahu, may his memory be blessed, who was fourteen years old, memorized this formula of the blessing and also taught it to other Jews. He wanted this blessing to be distinctive and sharp in their mouths so that they would know how to bless when their time comes, God forbid, to die a holy death.

14. עלי מרורות- הרב יהושע משה אהרונסון, סימן יא | Alei Merorot - Rabbi Yehoshua Moshe Aharonson 11

במקום שהגוי מתאנה לשם "יהודי", ועצם המושג "יהדות" היא שמפריעה לו, הרי זה נקרא מומת על קידוש השם. אף אם אין הגוי מכריח את הידיו לעבור על דתו, שהרי כל אומות העולם יודעים בבירור שהעם היהודי הוא "עם ה'". כל התנכלותם לעם זה ושנאתם אליו אינה אלא בעבור זה. התעמולה הנאצית לא חדלה מלהסית כנגד "היהודי הנצחי" ... לפיכך נראה לי פשוט כי היהודים שהומתו בכל מיני מיתות משונות, על עצם היותם יהודים, בלי כל סיבה נוספת- נקראת מיתתם "קידוש השם".

In a situation where the non-Jew objects to the term "Jew," and the very concept of "Judaism" bothers him, it is considered martyrdom for the sanctification of G-d's name. Even if the non-Jew does not force the Jew to abandon his religion because all nations of the world clearly know that the Jewish people are "the people of G-d." Their hostility and hatred towards this people are solely for this reason. The Nazi plot has never ceased to incite against the "eternal Jew." Therefore, it seems simple to me that Jews who were killed in various ways solely because they were Jews, without any additional reason, their deaths are called "death for the sanctification of G-d's name."

12. רמב"ם, הלכות יסודי התורה, ה' יא | Rambam, Yesodei Hatorah 5, 11:

וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דבורו בנחת עם הרביות ודעתו מערבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונעלב מהם ואינו עולבם. מכבד להן ואפלו למקלין לו. ובושא ונותן באמונה. ולא ירבה באריחות עמי הארץ וישיבתו. ולא יראה תמיד אלא עוסק בתורה עטוף בציצית מכתר בתפלין ועושה בכל מעשיו לפנים משורת הדין. והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם. עד שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאזים למעשיו. הרי זה קדוש את ה'.

When a sage is stringent with himself, speaks pleasantly with others, his social conduct is [attractive] to others, he receives them pleasantly, he is humbled by them and does not humble them in return, he honors them - even though they disrespect him - he does business faithfully, and does not frequently accept the hospitality of the common people or sit with them, and at all times is seen only studying Torah, wrapped in *tzitzit*, crowned with *tefillin*, and carrying out all his deeds beyond the measure of the law - provided he does not separate too far [from normal living] and thus become forlorn – to the extent that all praise him, love him, and find his deeds attractive - such a person sanctifies [God's] name.

13. רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן, תנינא מו | Rabbi Nachman of Breslav, Likkutei Muharan, Tanina 46:

מסירת נפש יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה, כגון שנותן ממונו לצדקה, והממון הוא הנפש, כי אליו הוא נושא את נפשו (דברים כ"ד:ט"ו), דהינו שמוסר נפשו ביגיעות וסכנות קדם שמרויח הממון, ואחר כך נוטל הממון ונותנו בשביל השם יתברך, נמצא מוסר נפשו. וכן בתפלה איתא במדרש הנעלם (חיי שרה דף קכד:), שיהא בחינת: כי עליך הרגנו כל היום וכו', הינו מסירת נפש. כי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה עם המחשבות והבלבולים, ותחבולות לנוס ולברח מהם, ועל זה נאמר: כי עליך הרגנו וכו', כמובא במדרש הנעלם, נמצא שהוא מסירת נפש, וכן כיוצא בזה:

Soul-sacrifice is something each Jew does every hour of every day.

An example of this is giving one's money to charity. Money is the soul, for "he gives his soul for it" (Deuteronomy 24:15). In other words, to earn the money he first sacrifices his soul in the struggles and dangers. Yet, afterwards, he takes the money and gives it away for the sake of God. It follows, that he is sacrificing his soul.

The same is true of prayer. In *Midrash HaNe'elam* (Zohar I, 124b) we find that [prayer] is the concept of "For Your sake we are slain all day long" (Psalms 44:23)—i.e., soul-sacrifice. It takes great struggle and great battle with the thoughts and distractions, and stratagems to flee and escape them. Concerning this it is stated: "For Your sake we are slain..." as brought in the *Midrash HaNe'elam*. It follows, that this and similar things are soul-sacrifice.

14. THE SONG OF HIS LIFE By Machla Abramovitz | JULY 26, 2017

It was in Bergen-Belsen that Kraus acquired the nickname "Moishele der Zinger," singing to fellow prisoners, "to make people smile, even if just for a few seconds" ...

Overwhelmed by the intensity of the evil, the 18-year-old Moshe vented his anger at G-d for allowing these atrocities to happen. The Munkacser Rebbe's son-in-law, Rav Baruch Yehoshua Yerachmiel Rabinovich — known as Reb Burech'l — together with the Klausenburger Rebbe would later help Kraus recommit to Yiddishkeit. In 1941, the young chazzan helped save Reb Burech'l's life — which, in turn, helped save Moshe's spiritual life....

Once there, he asked the tzaddik the question that had been hammering at his heart: "Why does Hashem require so much kiddush Hashem?" The Rebbe's response mesmerized him. "There is no kiddush Hashem here," he declared. "Kiddush Hashem only happens when one has a choice.... There will be kiddush Hashem again when the war is over, when you keep Shabbos, eat kosher, and behave the way a Jew is supposed to behave."